

Mainor otsib erakoolile uut liitlast

"Mainori Tallinna Gümnaasium oleks toonud Eesti haridussüsteemi uusi põhimõtteid," leiab Mainori peadirektor Toomas Saal, kes on üks riigikoolist erakooli kasvatamise projekti autoreid.

See, et Tallinna 49. keskkool, mille baasil kavatseti erakool asutada, koostööst ära ütles, Mainori peadirektorit eriti ei heiduta. "Iga uus mõte sünnitab vastasseisu," tõdeb ta. Idee riigi-, kohaliku omavalitsuse ja erakapitali ühendamise hariduse rahastamiseks ei jää Saali hinnangul lauasahtlisse seisma. Projektiga seotud Tallinna haridusameti juhataja Leonid Fivegeri kinnitusele otsitakse erakooli asutamiseks juba uut partnerit, võimalik, et mõne kutsekooli näol.

Äri ühitamine kunstiga

"Mainor näeb erahariduse probleeme läbi oma kolm aastat tegutsenud majanduskooli," ütleb Toomas Saal. Tema hinnangul on Mainori Majanduskooli probleemiks arenguvõimalused, mida eeskätt piirab ruumipuudus. Samas on riigi- ja linnakoolis Saali väitel ruumi isegi üleliia, kuid probleemiks vahendite nappus. Riigil ega kohalikul omavalitsusel ei jätku raha koolide arendamiseks.

"Sellises situatsioonis sündiski Mainoril aasta tagasi mõte riigi- ja erakooli tegevuspõhimõtteid ühitada — tuua õppemaksude kaudu koolile lisaraha," selgitab Saal. Ühinemise tulemusel oleks projekti autorite arvestuste kohaselt saanud "head eraharidust" anda kaks kuni neli korda odavamalt kui teistes erakoolides.

Kavatsesid haridusuuendustest peab Saal oluliseks seda, et õpilased oleksid lisaks üldharidusele omandanud eriala. Gümnaasium koolitanuks Mainori majanduskooli järglasena äri- ja

Erakoolid loovad tervet konkurentsi vahel liiga konservatiivsetele riigi- ja munitsipaalkoolidele, leiab haridusminister Jaak Aaviksoo. Fotol on õppetund Fontese erakoolis.

LEMBIT PEEGL

finantsjuhte ning asjaajajaid, Mainori keelekeskuse baasil oleks ette valmistatud võõrkeele õpetajaid algklassidele.

Kooli teise suunana nimetab Saal võõrkeelte- ja rahvakultuuriõpetust esimesest klassist. Viimane hõlmanuks nii eesti kirjandust kui muusikaõpetust, aga ka rahvalaulude- tantsude ja pillimängu õppimist.

"Meie sooviks oli põimida majandus ja kultuur," räägib Saal. "Eesti ühiskonnas jääb majandusnimestel sageli vajaka eetilistest tõekspidamistest ja kultuuriinimestel majandusteadmistest," põhjendab ta kahe valdkonna ühitamist.

Tallinna 49. keskkool sobis koostööpartneriks hästi, kuna kool oli juba vanemate soovil ostanud Mainorilt tasulise inglise keele õppe, keskkooliklas-

sides õpetatakse majandust ja avatud on kunstiklassid.

49. keskkooli kasuks rääkis Saali väitel seegi, et kooli juhtkond paistis uuendusteks valmis olevat. "Kuna tegemist oluks väga laialdase haridusuuendusega, poleks me saanud partneriks võtta nõrka kooli," tõdeb ta.

Tallinna 49. keskkool sobis Saali sõnul ka asukoha poolest. "Just Mustamäel, kus on palju kooli, kahaneb õpilaste arv pidevalt," kinnitab ta. "49. kooli üleminek erakooliks oluks valu, sest koolivõrk on Mustamäel tihe."

Me ei oleks hakanud midagi lõhkuma ega uut ehitama — tahtsime vaid luua paremat kvaliteeti, väidab Saal. "Kõikidele üldhariduskooli õpetajatele oleks kindlustatud töökoht loodavas

erakoolis. Uute valdkondade peale oleks õpetajad leidnud Mainor avaliku konkursi kaudu." Õpetajate, õpilaste ja lastevanemate konkreetsete tagatiste arutamiseni Saali sõnul aga ei jõutud.

"Eragümnaasium ei oleks selle omanikele otsest kasu toonud," kinnitab Saal. "Tulu oleks saadud, kuid see oleks investeeritud kooli arendamisesse, ka stipendiumidesse, toetustesse, miks mitte õppelaenuksesse."

Eragümnaasiumi ideed välja käies arvestas Mainor, et riik ja kohalik omavalitsus jätkavad kooli rahastamist endises mahus. "Edaspidi võinuks riigi osa kokkuleppeliselt väheneda, kuid mitte kaduda — vastasel juhul poleks kooli olukord paranenud," leiab Saal.

Täna on Mainori Tallinna

Gümnaasiumi asutamisleping tühistatud, sest selles Mainori Majanduskooli ja kuue eraisiku pakutud erastamisvariant ei olnud juriidiliselt korrektne. Küsitav on seegi, kas Tallinna haridusjuht Leonid Fiveger võinuks üldse olla üks erakooli omanikke.

Esmaspäevases Riigikogu infotunnis arupärimistele vastanud haridusminister Jaak Aaviksoo hinnangul tekitab füüsiliste isikute erakooli omanikuks olemine samal ajal, kui nad on juhtivatel kohtadel kohalikus omavalitsuses, huvide konflikti.

Minister pooldab erakoole

Kuna põhi- ja keskkoolid on kohaliku omavalitsuse valduses, on Aaviksoo seda meelt, et just kohaliku omavalitsuse tasemel tuleks koostada hariduselu arengukavad, kus nähakse ette koht ka eraharidussüsteemile. "Miks mitte teha seda (erakoole) ka olemasolevate munitsipaalkoolide baasil, koostöös nendega, nende vahendeid kaasates või mis tahes vormis," ütles Aaviksoo.

Aaviksoo hinnangul on Mainori Tallinna Gümnaasiumi loomiseks ära tehtud märkimisväärne pedagoogiline ja ökonoomiline ettevalmistustöö. Samas on tema sõnul täiesti selge, et kooli tegevus oli planeeritud kasumit toovana. Põhikirja kohaselt oleksid kooli tegevuse lõppemisel nii rahalised kui mitterahalised vahendid läinud omanikele. "Seega oluks omanikel võimalik asutust, kuhu ei ole minule teadaolevate dokumentide alusel tehtud rahalisi sissemakseid, ette hoiatamata sulgeda ja kogutud kapital omanike vahel laiali jagada," leidis Aaviksoo. "Ma pean niisugust lahendit hariduse poliitika seisukohalt vastuvõtmatuks, ehkki ma ei suuda näha selles konstruktioonis vastuolu kehtiva erakooli seadusega."

PILLE LIIMAL